

601.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 27 października 1933 r.

Przepisy wprowadzające kodeks handlowy.

CZĘŚĆ I.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. I. Z dniem wejścia w życie kodeksu handlowego tracą moc przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych w tym kodeksie, o ile artykuły poniższe nie stanowią inaczej.

Art. II. Pozostają w mocy:

1) przepisy szczególne, które pewnych kupców zwalniają od obowiązku rejestracji lub co do ich rejestracji zawierają szczególne postanowienia;

2) przepisy o postępowaniu w sprawach rejestrowych, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami kodeksu handlowego lub rozporządzenia niniejszego;

3) przepisy szczególne, dotyczące rachunkowości kupieckiej;

4) przepisy, dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

Art. III. Pozostają w mocy przepisy, dotyczące:

- 1) żeglugi morskiej;
- 2) domów składowych;
- 3) organizacji giełd;
- 4) ubezpieczeń.

Art. IV. Art. 167 — 174 kodeksu handlowego nie naruszają odmiennych przepisów ustaw szczególnych, dotyczących zastawu.

Art. V. Pozostają w mocy przepisy prawa o spółkach akcyjnych (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383 w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664) z następującymi zmianami:

1) ust. 3 art. 45 otrzymuje brzmienie następujące:

„Po ogłoszeniu numerów unieważnionych akcji lub świadectw spółka wyda nowe akcje lub świadectwa tymczasowe pod dawnymi numerami i sprzeda je za pośrednictwem notariusza, komornika lub maklera giełdowego. Sprzedaż będzie dokonana z wolnej ręki po kursie dziennym, a w braku takiej ceny lub gdy sprzedaży nie dało się skutecznie, przez licytację publiczną”;

2) uchyla się art. 172;

3) art. 173 otrzymuje brzmienie następujące:

„W przypadku zniszczenia lub utraty akcji imiennej lub świadectwa tymczasowego może spółka na wniosek osoby interesowanej unieważnić je i wydać wzamian nowe.

Po otrzymaniu wniosku spółka ogłosi w odstępach czternastodniowych trzykrotne wezwania, aby posiadacz lub inne osoby, roszcujące sobie prawa do utraconych akcji lub świadectw, okazały je spółce przed upływem sześciu miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia lub też zgłosiły umotywowany sprzeciw przeciwko ich unieważnieniu.

Jeżeli żądanie unieważnienia zostało zgłoszone przez osobę, która w księgach spółki nie jest wpisana jako właściciel akcji lub świadectwa, przed ogłoszeniem wezwania spółka wezwie listem poleconym wpisanego do księgi akcyjnej właściciela, aby w ciągu dziesięciu dni od daty wręczenia listu złożył oświadczenie co do powyższego żądania. Podobne listy będą wysłane do osób, które żądający unieważnienia wskaże jako swych poprzedników.

Jeżeli w ciągu powyższych terminów nikt nie zgłosi się z akcją lub świadectwem, ani nie zgłosi sprzeciwu, spółka unieważni je i wyda nowe za zwrotem kosztów sporządzenia. Będą one opatrzone dawnymi numerami i wzmianką, że wydano je zamiast unieważnionych.

W razie zgłoszenia sprzeciwu, strony odesłane będą na drogę sądową”.

Art. VI. § 1. Dane, które prawo akcyjne nakazuje zgłosić do rejestru, oraz wszelkie ich zmiany

podlegają wpisaniu do rejestru i ogłoszeniu według ich treści, chyba że prawo akcyjne stanowiło, że zarząd obowiązany jest tylko do złożenia pewnych dokumentów sądowi rejestrowemu.

§ 2. Przy zawiązaniu spółki podlegają wpisaniu i ogłoszeniu: firma, siedziba, przedmiot przedsiębiorstwa, rodzaj akcji (imiennie czy na okaziciela), ilość i nominalna wartość akcji uprzywilejowanych, sposób dokonywania wpłat na akcje i wysokość kwot wpłaconych, sposób reprezentowania spółki, osoby zarządców oraz ich adresy.

§ 3. Ponadto podlegają wpisaniu do rejestru i ogłoszeniu: czas trwania spółki, jeżeli w myśl statutu jest ograniczony, oraz pismo, obrane do ogłoszeń spółki.

§ 4. Przy rejestrowaniu zmian umowy spółki podlegają wpisaniu i ogłoszeniu tylko dane, wskazane w §§ 2 i 3 artykułu niniejszego.

§ 5. Do dokonania zgłoszeń obowiązany jest zarząd.

Art. VII. Pozostaje w mocy rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321) ze zmianami następującymi:

1) po art. 35 dodaje się nowy art. 35 a w brzmieniu następującem:

„Art. 35a. Przy zleceniu zakupu papierów wartościowych przedsiębiorstwo bankowe powinno zawiadomić bezzwłocznie komitenta o wykonaniu zlecenia z wyszczególnieniem wartości imiennej, a nadto podać numery oraz inne znamiona odróżniające papiery zakupione. Przy papierach wartościowych, podlegających losowaniu, wyszczególnienie numerów powinno być podane do wiadomości komitentowi nie później, jak w dniu poprzedzającym losowanie.”

2) w art. 66 dodaje się na końcu nowy ustęp w brzmieniu następującem:

„Przy sporządzaniu bilansów banków należy stosować przepisy art. 105, 107 i 108 prawa o spółkach akcyjnych.”

3) w art. 67 pkt. 3 wyrazy: „art. 66 ust. 3” zastępuje się wyrazami: „art. 66 ust. 3 i 5”.

Art. VIII. Jeżeli utrzymane w mocy przepisy powołują się na uchylone przepisy kodeksów handlowych, stosuje się odpowiednio przepisy nowego kodeksu.

Rozdział II.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu handlowego francuskiego.

Art. IX. Uchyla się obowiązujące dotychczas przepisy księgi pierwszej i czwartej kodeksu handlowego francuskiego z wyjątkiem art. 635.

Art. X. Zdanie 1-sze art. 182 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego otrzymuje brzmienie następujące:

„Żona może stawać w sądzie bez upoważnienia męża. Jeżeli jednak sprawa dotyczy majątku, pozostającego podług prawa lub umów, między małżonkami zawartych, pod zarządem i użytkowaniem męża, potrzebne jest upoważnienie lub przyzowa-

nie męża, wyjąwszy przypadek, gdy żona prowadzi przedsiębiorstwo zarobkowe za zgodą męża, albo za jego zgodą uczestniczy jako spółnik w spółce jawnej lub komandytowej, tudzież w razie wytoczenia przez żonę sprawy przeciwko mężowi”.

Art. XI. Uchyla się art. 186 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego.

Art. XII. Art. 479 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego otrzymuje brzmienie następujące:

„Małoletniego usamowolnionego, do czynności handlowych upoważnionego, uważa się za pełnoletniego co do wszelkich działań, tyjących się tychże interesów handlowych, nie wyłączając zaciągania zobowiązań co do jego nieruchomości, oraz obciążania ich i zbywania.

Upoważnienie takie może być udzielone tylko małoletniemu, mającemu ukończonych lat osiemnaście. Upoważnienia udziela ojciec, w razie śmierci, ograniczenia zdolności do działań prawnych lub nieobecności ojca — matka, a w braku ojca i matki — uchwała rady rodzinnej, potwierdzona przez sąd.

Upoważnienie ze strony ojca lub matki powinno być udzielone w formie aktu notarialnego”.

Art. XIII. Niezależnie od przepisów art. 169 — 173 kodeksu handlowego wierzyciel może skorzystać z art. 2078 kodeksu Napoleona.

Rozdział III.

Przepis szczególny dla obszaru mocy obowiązującej T. XI cz. II Zводу Praw.

Art. XIV. Uchyla się obowiązujące dotychczas przepisy księgi pierwszej i trzeciej rosyjskiej ustawy handlowej (T. XI cz. II Zводу Praw, kontynuacja 1912 r.), z wyjątkiem art. 846 — 857.

Rozdział IV.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu handlowego francuskiego i T. XI cz. II Zводу Praw.

Art. XV. Uchyla się dekret o rejestrze handlowym z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 164).

Art. XVI. § 1. Na postanowienia sądu rejestrowego służy skarga incydentalna w terminie dwutygodniowym.

§ 2. W razie śmierci kupca spadkobiercy i ich prawni przedstawiciele powinni zawiadomić o tem właściwy sąd okręgowy.

Osoby te powinny, o ile możliwości jednocześnie, oświadczyć, kto i w ciągu jakiego czasu będzie w charakterze pełnomocnika zarządzał przedsiębiorstwem spadkowym, i określić zakres pełnomocnictwa lub też oświadczyć, że przedsiębiorstwo zawieszają.

Oświadczenia tego rodzaju nie będą uważane za przyjęcie spadku.

§ 3. Jeżeli przedsiębiorstwo, odziedziczone przez nieletniego, ma być nadal prowadzone, rada rodzinna wybierze pełnomocnika do prowadzenia przedsiębiorstwa w imieniu nieletniego i określi zakres jego pełnomocnictwa.

Uchwała rady rodzinnej podlega zatwierdzeniu przez sąd okręgowy.

§ 4. Otwarcie spadku oraz pełnomocnictwo, ustanowione na zasadzie §§ 2 i 3, powinni spadkobiercy kupca rejestrowego lub ich prawni przedstawiciele zgłosić do rejestru handlowego.

Do zgłoszenia dołączyć należy skreślony wobec sądu albo uwierzytelniony notarialnie wzór podpisu pełnomocnika.

§ 5. Przyłożenie pieczęci z powodu otwarcia spadku będzie wstrzymane, a pieczęcie już przyłożone będą zdjęte natychmiast po przedstawieniu sądowi grodzkiemu zaświadczenia sądu o ustanowieniu pełnomocnika przedsiębiorstwa spadkowego (§§ 2 i 3).

§ 6. Przepisy §§ 2—5 stosuje się odpowiednio w razie śmierci spółnika spółki jawnej lub komandytowej.

Art. XVII. Art. 165 kodeksu handlowego nie narusza przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 406).

Rozdział V.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu handlowego austriackiego.

Art. XVIII. Uchyla się obowiązujące dotychczas przepisy kodeksu handlowego austriackiego i ustawy wprowadzającej.

Art. XIX. Uchyla się §§ 14, 15 i 16 austriackiej ustawy z dnia 1 kwietnia 1875 r., utrzymane w mocy przez § 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z r. 1930 Nr. 23, poz. 209).

Art. XX. Uchyla się ust. 2 § 165 austriackiej ordynacji konkursowej z dnia 10 grudnia 1914 (Dz. u. p. austr. Nr. 337).

Rozdział VI.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu handlowego niemieckiego.

Art. XXI. Uchyla się obowiązujące dotychczas przepisy kodeksu handlowego niemieckiego i ustawy wprowadzającej, z wyjątkiem:

- 1) przepisów, odnoszących się do prawa morskiego;
- 2) nieuchylonych dotychczas przepisów art. 9 ustawy wprowadzającej;
- 3) przepisów o maklerach, o ile dotyczą maklerów żeglugi morskiej.

Art. XXII. § 112 kodeksu cywilnego niemieckiego nie stosuje się do małoletnich, upoważnionych do prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego.

Art. XXIII. § 1. Do rejestru handlowego mogą być wpisywane wszelkie okoliczności, dotyczące stosunków majątkowych małżeńskich, które według kodeksu cywilnego niemieckiego są przedmiotem wpisu do rejestru majątkowego.

§ 2. Skutki prawne, związane przez kodeks cywilny niemiecki z wpisem do rejestru majątkowe-

go, następują — o ile chodzi o wierzycieli, których roszczenia powstały w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa przez kupca — z chwilą wpisania do rejestru handlowego.

Art. XXIV. Uchyla się obowiązujące dotychczas przepisy ustawy z dnia 5 lipca 1896 (Dz. u. Rzeszy, r. 1896, str. 183) o obowiązkach kupców przy przechowywaniu cudzych papierów wartościowych.

Art. XXV. § 1. Utrzymuje się w mocy ustawę z dnia 15 czerwca 1895 r. o żegludze na wodach śródlądowych (Dz. u. Rzeszy, r. 1895, str. 301), z zastrzeżeniem, iż w zakresie działania tej ustawy obowiązują nadal powołane w niej przepisy §§ 445 — 451 kodeksu handlowego niemieckiego.

§ 2. Utrzymuje się w mocy ustawę z dnia 15 czerwca 1895 o stosunkach prawnych, wynikających ze spławu rzekami (Dz. u. Rzeszy, r. 1895, str. 341).

Rozdział VII.

Przepisy przejściowe.

Art. XXVI. § 1. Osoby, które w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego były zarejestrowane jako kupcy, są kupcami rejestrowymi, chociażby nie odpowiadały warunkom kodeksu handlowego.

§ 2. Osoby te mogą jednak uzyskać wykreślenie firmy, skutkiem czego przestają być kupcami rejestrowymi.

§ 3. Osoby, które w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego nie były kupcami rejestrowymi, a są nimi na zasadzie kodeksu handlowego, mają obowiązek wpisać się do rejestru handlowego w ciągu sześciu miesięcy od daty wejścia w życie kodeksu.

Art. XXVII. Firmy, zarejestrowane w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego, a nie odpowiadające przepisom kodeksu handlowego, mogą być używane nadal w dotychczasowym brzmieniu, powinny jednak być uzupełnione w ciągu sześciu miesięcy od chwili wejścia w życie kodeksu handlowego dodatkami, oznaczającymi obecnego właściciela zgodnie z przepisami o firmie.

Art. XXVIII. Obowiązkowe wpisy, których dotychczasowe przepisy nie wymagały, powinny być zgłoszone celem wpisania do rejestru w ciągu sześciu miesięcy od chwili wejścia w życie kodeksu handlowego.

Art. XXIX. Skutki prawne prokury i pełnomocnictwa handlowego, udzielonego przed wejściem w życie kodeksu handlowego, ocenia się według tegoż kodeksu.

Art. XXX. Do czynności, które były dokonane przed wejściem w życie kodeksu handlowego, a które były czynnościami handlowymi według prawa dotychczasowego, stosuje się prawo dotychczasowe, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. XXXI. Przepisy kodeksu handlowego stosuje się do zobowiązań z umów najmu, dzierżawy i o pracę, istniejących w chwili wejścia w życie ko-

deksu handlowego, jeżeli umowa nie została wypowiedziana z najbliższym terminem wypowiedzenia, z którym każda strona mogła ją być wypowiedzieć po wejściu w życie kodeksu handlowego, a mianowicie od upływu tego terminu.

Art. XXXII. Do spółek, które istniały w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego, a które są spółkami jawnymi w rozumieniu kodeksu handlowego, stosuje się przepisy tego kodeksu z następującymi wyjątkami:

1) zarejestrowane ograniczenia prawa spółnika do reprezentowania spółki pozostają w mocy aż do ich wykreślenia;

2) do spółek powyższych nie stosuje się art. 91 § 1 oraz art. 92 — 111.

Art. XXXIII. Do spółek, które istniały w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego, a które są spółkami komandytowymi w rozumieniu kodeksu handlowego, stosuje się przepisy tego kodeksu z następującymi wyjątkami:

1) zarejestrowane ograniczenia prawa spółnika, odpowiadającego bez ograniczenia, do reprezentowania spółki pozostają w mocy aż do ich wykreślenia;

2) do spółek powyższych nie stosuje się art. 91 § 1 oraz art. 92 — 111, 155 i 156.

Art. XXXIV. Do umów, które zostały zawarte przed wejściem w życie kodeksu handlowego, a według kodeksu handlowego są umowami spółki cichej, stosuje się przepisy rozdziału VIII działu III księgi drugiej kodeksu handlowego z wyjątkiem art. 279 i 280.

Art. XXXV. Do spółek komandytowo - akcyjnych, wpisanych do rejestru w czasie wejścia w życie kodeksu handlowego, stosuje się odnoszące się do nich przepisy dotąd obowiązujące.

Art. XXXVI. Do stowarzyszeń i związków, uznanych za handlowe, a istniejących w chwili wejścia w życie kodeksu handlowego, stosuje się odnoszące się do nich przepisy dotychczas obowiązujące.

Art. XXXVII. Do zobowiązań, powstałych przed wejściem w życie kodeksu handlowego, a w dniu tym według dotychczasowych przepisów jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy tego kodeksu o przedawnieniu, jednak z następującymi ograniczeniami:

1) początek, zawieszenie i przerwanie przedawnienia ocenia się według dotychczasowego prawa, o ile chodzi o czas przed wejściem w życie kodeksu handlowego;

2) jeżeli termin przedawnienia według kodeksu handlowego jest krótszy, niż według dotychczasowego prawa, bieg przedawnienia rozpoczyna się z chwilą wejścia w życie kodeksu handlowego; jeżeli jednak przedawnienie, rozpoczęte przed wejściem w życie kodeksu handlowego, nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu przedawnienia, określonego w prawie dotychczasowym, wcześniej, przedawnienie następuje z tym wcześniejszym terminem.

Rozdział VIII.

Przepisy tymczasowe.

Art. XXXVIII. Rejestr handlowy prowadzą sądy okręgowe. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może w poszczególnych okręgach przekazywać prowadzenie rejestru handlowego sądom grodzkim, przyczem może jednemu z nich powierzyć prowadzenie rejestru handlowego dla kilku okręgów tych sądów.

Art. XXXIX. § 1. Do postępowania w sprawach rejestrowych stosuje się zasady postępowania niespornego.

§ 2. Przepisy szczegółowe o urządzeniu i prowadzeniu rejestru handlowego oraz o postępowaniu w sprawach rejestrowych wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia.

§ 3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu może wprowadzić rozporządzeniem obowiązek przedstawiania inwentarzy i bilansów sądowi rejestrowemu oraz bliżej określić tryb tego postępowania.

Art. XL. § 1. Minister Sprawiedliwości wyda w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu rozporządzenie o opłatach w postępowaniu przed sądem rejestrowym.

§ 2. Do chwili wydania rozporządzenia powyższego pozostają w mocy przepisy dotychczasowe.

Art. XLI. Każdy ma prawo przeglądać w godzinach urzędowych rejestr i dokumenty, stanowiące podstawę wpisu, tudzież żądać odpisów i wyciągów oraz zaświadczeń o braku wpisu.

Art. XLII. Władze państwowe i komunalne, izby przemysłowo - handlowe, izby rolnicze oraz notariusze mają obowiązek na żądanie sądu rejestrowego dostarczać informacji i dokumentów.

Art. XLIII. Władze skarbowe obowiązane są przysyłać za każdy miesiąc w ciągu następujących dni czternastu do właściwego sądu rejestrowego wykazy osób, podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru handlowego.

Art. XLIV. Notariusze obowiązani są przysyłać za każdy miesiąc w ciągu następujących dni czternastu do właściwego sądu rejestrowego wykazy dziających lub poświadczonych przez nich aktów, zawierających dane, ulegające wpisowi do rejestru handlowego.

Art. XLV. § 1. Izby przemysłowo - handlowe winny czuwać, aby nakazane przez prawo wpisy były dokonywane i aby rejestr odpowiadał rzeczywistości stanowi rzeczy.

§ 2. W tym celu mogą one zgłaszać wnioski w sądzie rejestrowym i odwoływać się od jego postanowień. Wnioski te i dalsze postępowanie wolne są od wszelkich opłat.

Rozdział IX.

Zmiany w przepisach o opłatach stemplowych.

Art. XLVI. W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) w brzmieniu art. LXXVII przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 93, poz. 804) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 66 pkt. 3 po wvrzanie: „nadlicytacji” wstawia się wyrazy: „albo że nastąpiła sprzedaż, przewidziana w art. 170 i 205 kodeksu handlowego”;

2) w art. 71 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie: „Opłatę stemplową od pisma, stwierdzającego sprzedaż za pośrednictwem maklera (art. 66 pkt. 3, oraz art. 67 ust. ostatni) jest obowiązany uiścić makler; może jednak od każdej ze stron żądać zwrotu połowy opłaty”;

3) w art. 115 w ustępie ostatnim skreśla się wyrazy: „wymienione w art. 301 kodeksu handlowego austriackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego”.

Rozdział X.

Wykonanie i wejście w życie przepisów wprowadzających.

Art. XLVII. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. XLVIII. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1934 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:
J. Jędrzejewicz

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Nakoniecznikow - Klukowski

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Kaliński*